

Nr 50

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 4:o), 11:o), 16:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, till den del propositionen ännu icke av riksdagen behandlats, dels ock Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 17:o) samma lag.

Kungl. Maj:t har genom en den 29 april 1964 dagtecknad proposition, nr 158, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 4:o), 11:o), 16:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

I anledning av ifrågavarande proposition, som hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet, har riksdagen den 29 maj 1964 *dels* beslutat att till höstsessionen med innevarande års riksdag uppskjuta behandlingen av propositionen i vad det genom propositionen framlagda förslaget betingats av ett genom annan proposition framlagt förslag till naturvårdslag, *dels ock* — med förklaring att riksdagen icke för närvarande kunnat taga ställning till det genom propositionen framlagda förslaget i dess helhet — för sin del antagit förslaget med de ändringar däri, som föranletts av att riksdagen icke till prövning kunnat upptaga de delar av förslaget som var betingade av den föreslagna naturvårdslagen (första lagutskottets utl. nr 33, riksdagens skrivelse nr 312).

I enlighet med riksdagens beslut har den 4 juni 1964 (nr 316) utfärdats särskild lag i ämnet.

Till behandling har nu företagits den del av propositionen nr 158, som hänför sig till av förslaget till naturvårdslag betingade ändringar i 2 § 11:o) och 16:o) regeringsrättslagen.

Kungl. Maj:t har vidare genom en den 6 november 1964 dagtecknad proposition, nr 193, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt. Jämväl denna proposition har hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet.

Lagförslagen

Det vid *propositionen nr 158* fogade förslaget är — såvitt nu är i fråga — av följande lydelse.

Lag

angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 4:o), 11:o), 16:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o), 4:o), 11:o), 16:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse¹)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

11:o) mål om avgäld — — — — —	om byggnadsminnen; <i>mål om fridlysning av naturminne och därmed sammanhängande beslut, om tillstånd enligt 22 § naturvårdslagen eller om föreläggande enligt 16, 17, 20, 21, 22, 24 eller 47 § samma lag;</i>
16:o) mål om meddelande — — — — —	att pröva; <i>mål om föreläggande enligt 2 § strandlagen;</i>
mål om förbud, — — — — —	och behandling; <i>mål om beslut — — — stycket vattenlagen.</i>

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1964.

Det vid *propositionen nr 193* fogade lagförslaget är av följande lydelse.

Lag

angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt² skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

2:o) mål om beslut — — — — — allmän plats, m. m.;

¹ Avser lydelsen vid tiden för propositionens avlämnande.

² Senaste lydelse av 2 § 2:o) och 17:o) se 1964:316.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

mål om nybyggnad, inredning eller reparation av allmän byggnad, som av menighet skall byggas och underhållas, om stället för sådan byggnads uppförande, *allt så framt ej klagan föres över Konungens befallningshavandes beslut enligt 14 § 2. lagen om polisväsendet i riket;*

mål om nybyggnad, inredning eller reparation av allmän byggnad, som av menighet skall byggas och underhållas, om stället för sådan byggnads uppförande;

mål om tillämpning — — — — — om bidragsförskott;

17:o) mål om befrielse — — — — — eller tandläkare;

mål om bötesansvar; mål om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper, författningar rörande fondbörsverksamhet, författningar rörande brandförsvaret, såvitt angår kommuns åligganden på detta område, *lagen om polisväsendet i riket*, *lagen om uppsikt å jordbruk*, *lagen om rätt till fiske*, *lagen om gravrätt m. m.*, såvitt angår kommuns åligganden enligt samma lag, *lagen med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för rikets försvar eller folkförsörjningen m. m.*, *civildömslagen*, utom såvitt rör inrättandet av enskilda skyddsrum, *lagen om kommunal beredskap*, *lagen med vissa bestämmelser till skydd för försvaret m. m.*, *lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar eller författningar rörande åtgärder för att trygga tillgången inom riket på mineralolja*; mål om utdömmande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om bötesansvar; mål om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper, författningar rörande fondbörsverksamhet, författningar rörande brandförsvaret, såvitt angår kommuns åligganden på detta område, *lagen om uppsikt å jordbruk*, *lagen om rätt till fiske*, *lagen om gravrätt m. m.*, såvitt angår kommuns åligganden enligt samma lag, *lagen med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för rikets försvar eller folkförsörjningen m. m.*, *civildömslagen*, utom såvitt rör inrättandet av enskilda skyddsrum, *lagen om kommunal beredskap*, *lagen med vissa bestämmelser till skydd för försvaret m. m.*, *lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar eller författningar rörande åtgärder för att trygga tillgången inom riket på mineralolja*; mål om utdömmande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff, *om förlängning av prøvotiden för villkorligt frigiven*, *om förverkande av villkorligt medgiven frihet*;

mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff *eller annan brottsåtgärder*;

mål om tillämpning — — — — — av straff m. m.;

mål om verkställande av *tvångsarbete*; mål om verkställande av *intagning i arbetsanstalt*;

mål om anstånd — — — — — i brottmål;

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965. Beträffande mål om förlängning av provotiden för villkorligt frigiven, om förverkande av villkorligt medgiven frihet eller om verkställande av tvångsarbete skall dock äldre lag alltjämt äga tillämpning.

Proposition nr 158

Vid lagrådsremissen anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Kling*, såvitt nu är i fråga, följande.

6. Genom proposition 1964: 148 har framlagts förslag till naturvårdslag, avsedd att fr. o. m. den 1 juli 1964 ersätta bl. a. naturskyddslagen den 21 november 1952 (nr 688) och strandlagen den 30 maj 1952 (nr 382). Under förutsättning att riksdagen antager förslaget påkallas ändringar i regeringsrättslagen i följande avseenden.

Enligt 13 § förslaget till naturvårdslag kan till fastighet hörande naturföremål, som finnes böra särskilt skyddas eller vårdas på grund av sin betydelse för kännedom om landets natur, sin skönhet eller eljest märkliga beskaffenhet, jämte erforderligt område på marken av länsstyrelsen fridlysas såsom naturminne. Markområdet skall avpassas efter vad som kräves för att bevara naturföremålet och bereda med hänsyn till dess art och betydelse nödigt utrymme däromkring. Vad i 8—12 §§ i förslaget stadgas om naturreservat skall i tillämpliga delar gälla beträffande naturminne. Dessa lagrum innehåller bl. a. bestämmelser om inskränkningar i förfoganderätt över fastighet vilka erfordras för att trygga ändamålet med naturreservat (8 §), om skyldighet för markägaren att tåla intrång genom olika, för tillgodoseende av nämnda ändamål erforderliga åtgärder (9 §), om föreskrifter att iakttagas av allmänheten (10 §), om temporära förbud i avbidan på bildande av naturreservat (11 §) samt om upphävande av reservatföreskrifter (12 §). Såsom på lagrådets hemställan förordats i proposition 1964: 148 (s. 153 och 155) bör besvär hos Kungl. Maj:t (jfr 40 §) över beslut om fridlysning av naturminne och därmed sammanhängande beslut höra till regeringsrättens avgörande. Det tillägg som i anledning härav erfordras i regeringsrättslagen bör lämpligen intagas under 2 § 11:o samma lag.

Jämlikt 22 § i lagförslaget får — med vissa undantag — tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål icke finnas varaktigt anbringad utomhus utan länsstyrelsens tillstånd. Tillståndsprövning kan enligt bestämmelse i samma paragraf förekomma även beträffande vissa reklamordningar, som ej omfattas av tillståndstvånget. Någon ändring föreslås ej rörande den av trafik-säkerhetsskäl betingade skyldighet att söka tillstånd hos länsstyrelsen, som

enligt 39 § lagen om allmänna vägar med vissa undantag gäller i fråga om annonstavla, reklamskylt e. d. inom 50 meter från allmän väg. Fråga om tillstånd till reklamanordning utmed väg kommer således i allmänhet att prövas enligt såväl naturvårdslagen som väglagen. Med hänsyn härtill bör fullföljda mål om tillstånd till reklamanordning alltid handläggas i samma ordning. Enligt 2 § 8:o) regeringsrättslagen ankommer prövningen av mål rörande tillämpning av 39 § väglagen på regeringsrätten. Den erforderliga samordningen bör, som förordats i proposition 1964: 148 (s. 130), åstadkommas genom att i fortsättningen även mål angående tillstånd enligt 22 § naturvårdslagen upptages av regeringsrätten. Bestämmelse härom bör i regeringsrättslagen intagas i anslutning till det nyss föreslagna tillägget till 2 § 11:o).

Enligt lagförslaget kan länsstyrelse i flera fall för framtvingande av viss åtgärd meddela föreläggande, som kan men icke behöver förenas med utsättande av vite. Detta gäller enligt 39 § andra stycket i förslaget föreläggande att inom strandskyddsområde avlägsna anordning som inskränker allmänhetens rörelsefrihet (16 §), att anordna genomgång genom stängel m. m. (17 §), att vidtaga åtgärder för begränsande eller motverkande av skada på landsskapsbilden till följd av vissa arbetsföretag (20 §), att riva eller iståndsätta förfallen byggnad (21 §), att avlägsna eller ändra vanprydande reklamanordning, för vilken tillstånd ej kräves (22 och 47 §§) samt att ställa i ordning efter nedskräpning m. m. (24 §). Om särskild bestämmelse ej meddelas i regeringsrättslagen, kommer enligt gällande lydelse av lagens 2 § 17:o) besvär i mål om föreläggande att upptagas av regeringsrätten, när vite utsatts, men eljest avgöras av Kungl. Maj:t i statsrådet. För att enhetlighet i prövningen av dessa mål skall vinnas bör de handläggas i en och samma ordning. Såsom förordats i proposition 1964: 148 (s. 130) bör prövningen ankomma på regeringsrätten. Jämväl det tillägg som på grund härav erfordras i regeringsrättslagen bör ha sin plats under 2 § 11:o) samma lag. Samtidigt bör stadgandet i 2 § 16:o) angående mål om föreläggande enligt 2 § strandlagen utgå.

Skulle riksdagen uppskjuta prövningen av propositionen 1964: 148 till årets höstsession, synes även de nu föreslagna ändringarna i 2 § 11:o) och 16:o) böra anstå till i höst.

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Proposition nr 193

Vid remiss till lagrådet av ifrågavarande förslag anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Kling*, följande.

1. I 8 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket finnes

föreskrifter om skyldighet för polisdistrikt och landsting att tillhandahålla erforderliga byggnader, arrestlokaler m. m. för polisväsendet. I lagens 14 § 2. stadgas att länsstyrelse, som finner att polisdistrikt eller landsting uppenbarligen åsidosätter sina åligganden enligt lagen, skall göra framställning om rättelse hos polisdistriktet eller landstinget. Vidtages ej erforderlig åtgärd i anledning av sådan framställning, äger länsstyrelsen förordna där-om. I samband därmed kan länsstyrelsen förelägga och utdöma vite.

Lagen om polisväsendet i riket upphör att gälla vid utgången av år 1964 enligt vad som föreskrivits i lagen den 29 maj 1964 (nr 322)¹ med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m.

Enligt 2 § 2:o) regeringsrättslagen ankommer det för närvarande på regeringsrätten att upptaga och avgöra till Kungl. Maj:t fullföljda mål bl. a. om nybyggnad, inredning eller reparation av allmän byggnad, som skall byggas och underhållas av menighet, eller om stället för sådan byggnads uppförande, allt så framt ej klagan föres över Konungens befallningshavadandes beslut enligt 14 § 2. lagen om polisväsendet i riket. I anslutning till att sistnämnda lag upphör att gälla torde den särskilda undantagsbestäm- melsen i 2 § 2:o) regeringsrättslagen böra utgå.

Anmärkas bör att förut nämnda lag av den 29 maj 1964 innehåller före- skrifter om skyldighet för kommun att under en övergångstid efter förstat- ligandet av polisväsendet hyra ut lokaler till kronan och bidra till vissa av statsverkets kostnader samt att överlåta inventarier och annan utrust- ning till kronan. Till Kungl. Maj:t fullföljda mål om tillämpning av lagen kommer enligt särskilt stadgande som införts i 2 § 2:o) regeringsrättslagen att upptagas och avgöras av regeringsrätten; jfr prop. 1964: 158; L¹U 33; rskr 312.

Enligt bestämmelse i 2 § 17:o) regeringsrättslagen är mål om föreläg- gande och utdömande av vite enligt lagen om polisväsendet i riket undan- tagna från regeringsrättens prövning. Härvid åsyftas vitesförelägganden med stöd av 14 § 2. sistnämnda lag. I samband med att lagen upphör att gälla bör även berörda bestämmelse i 2 § 17:o) regeringsrättslagen utgå.

2. Den av riksdagen år 1962 antagna och den 21 december samma år (nr 700) utfärdade brottsbalken träder i kraft den 1 januari 1965. Detta stadgas i 1 § lagen den 20 mars 1964 (nr 163) om införande av brottsbal- ken. Genom brottsbalken införes bl. a. ändrade regler om brottspåföljder. Som straff betecknas de allmänna straffen böter och fängelse, ämbets- straffen suspension och avsättning samt disciplinstraff för krigsmän. Öv- riga påföljder för brott är villkorlig dom, skyddstillsyn, ungdomsfängelse, internering och överlämnande till särskild vård. (1 kap. 3 §).

Enligt 2 § 17:o) regeringsrättslagen i dess nuvarande lydelse skall till Kungl. Maj:t fullföljda mål bl. a. om verkställande av straff avgöras i rege-

¹ Se prop. 1964: 101; L¹U 28; rskr 291.

ringsrätten. Den nya lagstiftning som ansluter till brottsbalken innebär att även frågor om verkställande av andra brottspåföljder än straff kan komma under Kungl. Maj:ts prövning. Detta gäller frågor som regleras i lagen den 6 maj 1964 (nr 541)¹ om behandling i fängvårdsanstalt. Lagen avser behandlingen i anstalt av dem som dömts till fängelse, ungdomsfängelse eller internering och av dem beträffande vilka förordnats om behandling enligt 28 kap. 3 § brottsbalken (i skyddstillsyn ingående behandling i anstalt). Lagens bestämmelser om dem som dömts till fängelse gäller även dem som ålagts fängelse såsom förvandlingsstraff för böter. (1 §). Kriminalvårdsstyrelsen har att leda och öva inseende över behandlingen av dem som inlagas i fängvårdsanstalt (2 §). Talan mot kriminalvårdsstyrelsens beslut enligt lagen föres genom besvär hos Kungl. Maj:t (78 §).

Mål om kriminalvårdsstyrelsens beslut enligt lagen om behandling i fängvårdsanstalt hör naturligen prövas i regeringsrätten såväl i fråga om straff som när det gäller annan påföljd för brott. Stadgandet i 2 § 17:o) regeringsrättslagen bör följaktligen ändras så, att där angives mål om verkställande av straff eller annan brottspåföljd.

3. Enligt lagen den 18 september 1943 (nr 691) om villkorlig frigivning äger fängvårdsstyrelsen besluta om förlängning av prøvotid, som fastställts vid villkorlig frigivning, och om förverkande av villkorligt medgiven frihet. Ändring i fängvårdsstyrelsens beslut sökes hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka skall upptagas och prövas i regeringsrätten enligt vad som sägs i 2 § 17:o) regeringsrättslagen.

Genom lagen om införande av brottsbalken upphäves lagen om villkorlig frigivning; jfr 2 § lagen om införande av brottsbalken. Enligt de bestämmelser i brottsbalken, som träder i stället för reglerna i lagen om villkorlig frigivning, kan beslut om förlängning av prøvotiden vid villkorlig frigivning eller om förverkande av villkorligt medgiven frihet meddelas — förutom av domstol — av övervakningsnämnd (26 kap. 18 och 19 §§). Den villkorligt frigivne äger påkalla prövning av övervakningsnämnds beslut hos kriminalvårdsnämnden (37 kap. 7 § andra stycket). Mot kriminalvårdsnämndens beslut må talan ej föras (37 kap. 11 §).

Vad som sålunda sagts föranleder att föreskriften angående mål om förlängning av prøvotiden för villkorligt frigiven och om förverkande av villkorligt medgiven frihet bör utgå ur uppräkningsen i 2 § 17:o) regeringsrättslagen.

4. I 2 § 17:o) regeringsrättslagen finnes även en föreskrift om att mål om verkställande av tvångsarbete tillhör regeringsrättens prövning.

Tvångsarbete kan för närvarande ådömas lösdrivare med stöd av lagen den 12 juni 1885 (nr 27) angående lösdrivares behandling. Denna lag, vanligen benämnd lösdrivarlagen, ersättes från och med den 1 januari 1965 av lagen den 4 juni 1964 (nr 450)² om åtgärder vid samhällsfarlig asocialitet.

¹ Se prop. 1964: 76; L¹U 23; rskr 169.

² Se prop. 1964: 128; L²U 50; rskr 273.

Den ändrade lagstiftningen innebär bl. a. att tvångsarbete ej längre skall ådömas. Enligt den nya lagen kan domstol under vissa angivna förutsättningar i stället förordna om intagning i arbetsanstalt (1—3 §§). Vad som stadgas om behandling i fångvårdsanstalt gäller i tillämpliga delar i fråga om behandlingen i arbetsanstalt, i den mån ej annat följer av lagen (20 §). Förut nämnda lag om behandling i fångvårdsanstalt vinner således tillämpning. Kriminalvårdsstyrelsen får därigenom även ledningen av och inseedet över behandlingen av dem som intagits i arbetsanstalt; talan mot styrelsens beslut kan föras hos Kungl. Maj:t. För frågor, som har samband med villkorligt anstånd med verkställande av dom om intagning i arbetsanstalt, kvarhållande i arbetsanstalt och utskrivning från sådan anstalt, föreskriver lagen om åtgärder vid samhällsfarlig asocialitet fullföljdsordningar, som ej leder till Kungl. Maj:t i statsrådet eller regeringsrätten (24 och 25 §§).

Det torde böra erinras om att tvångsarbete tidigare även kunnat ådömas försumliga försörjare med tillämpning av lagen den 4 januari 1956 (nr 2) om socialhjälp eller barnvårdslagen den 29 april 1960 (nr 97). Efter lagändringar den 3 april 1964 (nr 66 och 67)¹, som trätt i kraft den 1 juli 1964, är detta ej längre möjligt. I anslutning till lagändringarna stadgades vidare att ej någon fick kvarhållas efter den 1 juli 1964 i arbetshem eller hållas till tvångsarbete, som tidigare ådömts med stöd av socialhjälp- eller barnvårdslagen.

Till Kungl. Maj:t fullföljda mål om verkställande av intagning i arbetsanstalt bör uppenbarligen avgöras i regeringsrätten. En föreskrift härom torde lämpligen böra införas i 2 § 17:o) regeringsrättslagen i stället för den nuvarande bestämmelsen angående mål om verkställande av tvångsarbete.

Här förordade lagändringar torde böra träda i kraft den 1 januari 1965. För handläggningen efter sagda dag hos Kungl. Maj:t av vissa mål, i vilka talan föres mot dessförinnan meddelat beslut, torde övergångsbestämmelser vara erforderliga. Detta gäller mål om förlängning av prövotiden för villkorligt frigiven, om förverkande av villkorligt medgiven frihet och om verkställande av tvångsarbete. Genom en övergångsbestämmelse bör också beaktas att tvångsarbete, som ådömts enligt lösdrivarlagen, kan komma att verkställas även efter utgången av år 1964 enligt vad som sägs i övergångsbestämmelserna i lagen om åtgärder vid samhällsfarlig asocialitet.

Lagrådet har lämnat jämväl förevarande förslag utan erinran.

¹ Se prop. 1964: 34; L¹U 12; rskr 111.

Utskottet

Genom propositionerna nr 158 och 193 har framlagts förslag till vissa ändringar i regeringsrättslagen.

Propositionen nr 158 har behandlats vid riksdagens vårsession utom i vad den har samband med framlagt förslag till naturvårdslag. I sistnämnda hänseende upptager propositionen förslag till ändringar i 2 § 11:o) och 16:o) regeringsrättslagen, som avsetts skola träda i kraft den 1 juli 1964. Sedan riksdagens behandling av förslaget till naturvårdslag uppskjutits till innevarande höstsession, har tredje lagutskottet (utl. nr 41) numera föreslagit riksdagen att, med dels den ändringen att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1965 dels ock vissa ändringar, som icke berör de nu behandlade stadgandena i regeringsrättslagen, för sin del antaga det framlagda förslaget till naturvårdslag. Första lagutskottet har ej funnit anledning till erinran mot nu ifrågavarande ändringar i regeringsrättslagen. Utskottet tillstyrker därför desamma. Ändringarna synes, i enlighet med vad tredje lagutskottet förordat beträffande naturvårdslagen, böra träda i kraft den 1 januari 1965.

De genom propositionen nr 193 föreslagna ändringarna i regeringsrättslagen, avseende 2 § 2:o) och 17:o), är betingade av viss numera genomförd lagstiftning i anslutning till polisväsendets förstatligande och brottsbalkens ikraftträdande samt av lösdrivarlagens ersättande med lagen om åtgärder vid samhällsfarlig asocialitet. Ändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1965. Utskottet tillstyrker jämväl nu berörda ändringar.

Enligt utskottet synes lämpligt att samtliga nu ifrågavarande ändringar i regeringsrättslagen upptages i en författning. Förslag därtill har upprättats inom utskottet. Utskottets förslag, som intagits här nedan under utskottets hemställan, innefattar i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag, såvitt nu är i fråga, vissa redaktionella jämkningar, föranledda av sammanförandet till en författning, samt i enlighet med vad ovan förordats, viss ändring i fråga om ikraftträdandet. I övrigt sammanfaller utskottets förslag med de av Kungl. Maj:t framlagda förslagen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte i anledning av förevarande propositioner, nr 158, såvitt nu är i fråga, samt nr 193, för sin del antaga följande förslag till

Lag

angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 11:o), 16:o) och 17:o) lagen den
26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o), 11:o), 16:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

2 §

2:o) mål om beslut — — — allmän plats, m. m.;

mål om nybyggnad, inredning eller reparation av allmän byggnad, som av menighet skall byggas och underhållas, om stället för sådan byggnads uppförande, *allt så framt ej klagan föres över Konungens befallningshavandes beslut enligt 14 § 2. lagen om polisväsendet i riket;*

mål om nybyggnad, inredning eller reparation av allmän byggnad, som av menighet skall byggas och underhållas, om stället för sådan byggnads uppförande;

mål om tillämpning — — — om bidragsförskott;

11:o) mål om avgäld — — — om byggnadsminnen;

mål om fridlysning av naturminne och därmed sammanhängande beslut, om tillstånd enligt 22 § naturvårdslagen eller om föreläggande enligt 16, 17, 20, 21, 22, 24 eller 47 § samma lag;

16:o) mål om meddelande — — — stycket vattenlagen;

mål om föreläggande enligt 2 § strandlagen;

mål om förbud, — — — och behandling;

17:o) mål om befrielse — — — eller tandläkare;

mål om bötesansvar; mål om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper, författningar rörande fondbörsverksamhet, författningar rörande brandförsvaret, såvitt angår kommuns åligganden på detta område, *lagen om polisväsendet i riket*, lagen om uppsikt å jordbruk, lagen om rätt till fiske, lagen om gravrätt

mål om bötesansvar; mål om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper, författningar rörande fondbörsverksamhet, författningar rörande brandförsvaret, såvitt angår kommuns åligganden på detta område, lagen om uppsikt å jordbruk, lagen om rätt till fiske, lagen om gravrätt m. m., såvitt angår kommuns åligganden

¹ Senaste lydelse av 2 § 2:o), 16:o) och 17:o) se 1964:316 samt av 2 § 11:o) se 1960:699.

*(Nuvarande lydelse)**(Utskottets förslag)*

m. m., såvitt angår kommuns åligganden enligt samma lag, lagen med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för rikets försvar eller folkförsörjningen m. m., civilförsvarslagen, utom såvitt rör inrättandet av enskilda skyddsrum, lagen om kommunal beredskap, lagen med vissa bestämmelser till skydd för försvaret m. m., lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar eller författningar rörande åtgärder för att trygga tillgången inom riket på mineralolja; mål om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff, om *förlängning av prøvotiden för villkorligt frigiven, om förverkande av villkorligt medgiven frihet*;

mål om tillämpning — — — av straff m. m.;

mål om verkställande av *tvångsarbete*;

mål om anstånd — — — i brottmål;

enligt samma lag, lagen med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för rikets försvar eller folkförsörjningen m. m., civilförsvarslagen, utom såvitt rör inrättandet av enskilda skyddsrum, lagen om kommunal beredskap, lagen med vissa bestämmelser till skydd för försvaret m. m., lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar eller författningar rörande åtgärder för att trygga tillgången inom riket på mineralolja; mål om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff *eller annan brottspåföljd*;

mål om verkställande av *intagning i arbetsanstalt*;

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965. Beträffande mål om förlängning av prøvotiden för villkorligt frigiven, om förverkande av villkorligt medgiven frihet eller om verkställande av tvångsarbete skall dock äldre lag alltjämt äga tillämpning.

Stockholm den 3 december 1964

På första lagutskottets vägnar:

INGRID GÄRDE WIDEMAR

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Arvidson, fröken Mattson, herrar Wikner, Ferdinand Nilsson, Hilding, Hjorth och Nyman;

från andra kammaren: fru Gärde Widemar, herrar Svensson i Vä, Ekström i Björkvik, Gustafsson i Borås, Fröding, fröken Berggren och fru Lindekvist.